

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2012/1 (Siyasi Parti - İhtar)

Karar Sayısı:2013/1

Karar Günü:10.1.2013

R.G. Tarih-Sayı:12.05.2013-28645

İHTAR İSTEMİNDE BULUNAN : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

İHTAR İSTEMİNİN KONUSU : Siyasi parti siciline kayıtlı bulunan bir başka siyasi partinin adını ve kısaltılmış adını kullanarak 22.4.1983 günlü, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. maddesine aykırı hareket eden Toplumcu Kurtuluş Partisi'ne, bu aykırılığı gidermesi için aynı Kanun'un 104. maddesi gereğince ihtar kararı verilmesi istemidir.

I- OLAYLAR

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, Toplumcu Kurtuluş Partisi'ne gönderdiği 20.2.2012 günlü, 267 sayılı yazıyla, 2820 sayılı Kanun'un 96. maddesinin emredici hükmü dikkate alınmak suretiyle partinin aynı ismi taşıyan bir diğer partiden ayırt edilmesine olanak verecek biçimde, adının ve kısaltılmış adının değiştirilmesini ve sonucundan bilgi verilmesini talep etmiştir.

Parti, 24.3.2012 günlü, 7 sayılı yazıyla, tüzük değişikliğinde herhangi bir hukuka aykırılık olmadığını, 2820 sayılı Kanun'da bulunan tek bir hükme dayanarak bir siyasi partinin varlığının engellenmesinin veya kısıtlanmasının demokrasiyle ve siyasal eşitlik ilkesiyle çelişeceğini, bu sebeple ihtar istenen konuda bir değişiklik yapmaya gerek görülmediğini bildirmiştir.

Bunun üzerine Başsavcılık, 3.4.2012 günlü, 3 sayılı dilekçesi ile Parti'ye söz konusu aykırılığı gidermesi için 2820 sayılı Kanun'un 104. maddesi uyarınca ihtar verilmesini talep etmiştir.

İhtar isteminden sonra, Parti Kurucular Kurulu'nun 15.4.2012 günlü kararı ile Parti'nin adı '*Türkiye Komünist Partisi 1920*', kısaltılmış adı ise '*TKP 1920*' olarak değiştirilmiş ve parti logosuna da '*1920*' ibaresi eklenmiştir.

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümlerine göre 20.9.2012 gününde yapılan toplantıda, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 53. maddesinin (1) numaralı fıkrası gereğince Parti'ye ihtar istemi ile ilgili savunmasını sunması için süre verilmesine karar verilmiştir.

Parti, savunmasını 23.10.2012 tarihli yazısıyla Anayasa Mahkemesine sunmuştur.

II- İHTAR İSTEMİNİN GEREKÇESİ

A- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 3.4.2012 günlü, C.02.0.CBS.0.01.02.03/3 sayılı ihtar istemi şöyledir:

'A- Giriş

7.2.2012 tarihinde 59 kurucu üye ile kurularak tüzel kişilik kazanan davalı Toplumcu Kurtuluş Partisi, 15.2.2012 tarihinde gerçekleştirilen tüzük değişikliği sonucu partinin adının Türkiye Komünist Partisi, kısa adının (TKP) olarak değiştirilmesine ilişkin tüzük hükmündeki aykırılığın giderilmesi için ihtar kararı verilmesi talebi ile bu dava açılmıştır.

B- İhtar İsteminden Önceki Süreç

Türkiye Komünist Partisi 13.2.2012 gün ve 2012/365 sayılı yazı ile 'Toplumcu Kurtuluş Partisi' ismiyle kurulan partinin, tüzük değişikliği yoluyla partileri ile aynı ismi taşıyamayacağı, aynı amblemi, rumuzu, rozeti, simgeyi (kısa adı) ve benzeri işaretleri kullanamayacağı, buna aykırı bir değişikliğin kabul edilmemesi ve Siyasi Partiler Siciline işlenmemesini' talep etmiştir.

Toplumcu Kurtuluş Partisine 20.2.2012 gün ve 02.04.CBS.04-267 sayı ile '2820 sayılı Kanunun anılan 96. maddesinin buyurucu hükmü karşısında; partinizin aynı ismi taşıyan bir diğer partiden ayırt edilmesine olanak verecek biçimde, parti adının ve kısaltılmış adının yazımınızın tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde değiştirilmesi ve sonucundan bilgi verilmesi, aksi halde 2820 sayılı Kanun'un 104. maddesi gereğince Anayasa Mahkemesine ihtar davası açılacağına bilinmesi önemle rica olunur.' şeklinde yazı yazılmıştır.

Davalı parti, 24.3.2012 gün ve 7 sayılı yazı ile 'Parti Kurucular Kurulumuz ilgili istem üzerine yaptığı değerlendirmede; tüzük değişikliğimizde herhangi bir hukuka aykırılık olmadığını değerlendirmiştir. Siyasi Partiler Kanunu'nda bulunan tek bir hükme dayanarak bir partinin siyasi varlığının engellenmesinin veya kısıtlanmasının; demokrasiyle ve siyasal eşitlik ilkesiyle çelişeceği açıktır. Bu sebeple, ihtar istenen konuda bir değişiklik yapmaya gerek görülmemiş olup, partimizin bundan sonraki faaliyetlerinde 'Türkiye Komünist Partisi' adının ve 'TKP' kısaltmasının kullanılmaya devam edilmesine karar verildiği' yanıtında bulunmuştur.

C- İhtar İsteminin Gerekçesi

A.Öner Öndeş ve 31 arkadaşı tarafından 6.9.1993 tarihinde kuruluş bildiriminde bulunularak Sosyalist İktidar Partisi ismiyle tüzel kişilik kazanan parti, 11.11.2001 tarihinde yapılan tüzük değişikliği sonucu, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Siyasi Partiler Sicilinin 54. sırasına kayıtlı Türkiye Komünist Partisi ismini almıştır.

Toplumcu Kurtuluş Partisi, 7.2.2012 tarihinde Murat Nergiz ve 59 arkadaşı tarafından İçişleri Bakanlığına verilen bildirim ile kurulmuş ve 15.2.2012 tarihinde gerçekleştirilen tüzük değişikliği sonucu partinin adı ve kısaltılmış adı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Siyasi Parti Sicilinin 54. sırasına kayıtlı parti (Türkiye Komünist Partisi) ile aynı ismi almıştır. Parti tüzüğünün 1. maddesi 'Partinin adı Türkiye Komünist Partisi'dir. Kısaltılmış adı TKP'dir. Merkezi Ankara'dadır. Partinin amblemi sarı hatla çevrelenmiş yuvarlak mavi zemin üstünde kırmızı orak çekiç, orak çekicinin üstünde TKP yazısı ve altında sarı yıldızdır. Partinin marşı, 'TKP Marşıdır'.' şeklindedir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. maddesinin birinci fıkrası, 'Anayasa Mahkemesince temelli kapatılan veya siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri başka bir siyasi partice kullanılmayacağı gibi, daha önce kurulmuş Türk devletlerine ait topluma mal olmuş bayrak, amblem ve flamalar da siyasi partilerce kullanılmaz...' buyurucu hükmünü taşımaktadır.

Anılan 96. maddenin gerekçesi ise 'Kapatılmış veya feshedilmiş siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretlerin kullanılması, kapatılan ya da feshedilen partinin devam ettiği izlenimini yaratacağından maddenin birinci fıkrası getirilmiş, hürriyetçi demokrasi ilkeleri ile bağdaşmayan adların parti adı olarak kullanılması uygun görülmediğinden ikinci fıkraya yer verilmiştir.' şeklindedir.

Gerekçede sicile kayıtlı partilerin isim, amblem veya işaretlerinin kullanımı ile ilgili bir açıklama bulunmamakla beraber, maddenin amacı, bir partinin başka bir parti izlenimini

yaratacak isim, amblem veya işaret kullanmasının önlenmesidir. Madde gerekçesi ile birlikte yorumlandığında, sicile kayıtlı bir partinin isim, amblem veya işaretinin dahi birebir kullanılması gerekli olmayıp, o parti izlenimini yaratacak şekilde, başka bir ifade ile karıştırılmaya elverişli amblem veya işaret kullanması yasaklanmıştır.

D- Davada Uygulanabilir Diğer Yasa Hükümleri

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 121. maddesi uyarınca 'Türk Kanunu Medenisi ile Dernekler Kanununun ve dernekler hakkında uygulanan diğer kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri, siyasi partiler hakkında da uygulanır.' 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1. maddesine göre de 'Türk Ticaret Kanunu, Türk Medeni Kanununun ayrılmaz bir cüzüdür.'

Türk Ticaret Kanunu'nun 'Hüsnüniyet kaidelerine aykırı hareketler' başlıklı 57. maddesinin 5. bendi, 'Başkasının emtiası, iş mahsulleri, faaliyeti veya ticaret işletmesiyle iltibaslar meydana getirmeye çalışmak veya buna müsait bulunan tedbirlere başvurmak, hususiyile başkasının haklı olarak kullandığı ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtalarıyla iltibasa meydan verebilecek surette, ad, unvan, marka, işaret gibi tanıtma vasıtaları kullanmak veyahut iltibasa meydan veren malları, durumu bilerek veya bilmeyerek, satışa arz etmek veya şahsi ihtiyaçtan başka her ne sebeple olursa olsun elinde bulundurmak' iyi niyet kurallarına aykırı davranışlar arasında sayılmıştır.

Maddeye göre, başkasının kullandığı işareti iltibasa, hukuk sözlüğüne göre 'benzeşime' veya 'karışıklığa' yol açacak şekilde kullanmak iyi niyet kurallarına uygun değildir.

4721 sayılı Medeni Kanunun 'Dürüst Davranma' başlıklı 2. maddesinde de 'Herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kurallarına uymak zorundadır. Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz.' kuralı getirilmiştir.

5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 29. maddesinin 'Derneklerin, mevcut veya mahkeme kararıyla kapatılmış veya feshedilmiş bir siyasi partinin, bir sendikanın veya üst kuruluşun, bir derneğin veya üst kuruluşun adını, amblemini, rumuzunu, rozetini ve benzeri işaretleri ya da başka bir ülkeye ve daha önce kurulmuş Türk devletlerine ait bayrak, amblem ve flamaları kullanmaları yasaktır.' hükmü ile dernekler arasında herhangi bir yanlış veya yanlış anlamaya meydan vermeden, faaliyetlerinin sürdürülmesi bu sayede demokrasinin tam olarak gerçekleşmesi amaçlanmıştır.

Davalı partinin ismini ve amblemini değiştirmemesi halinde, ileride giderilmesi mümkün olmayan aksaklıkların yaşanması, hatta hukuki veya demokratik olmayan sonuçların ortaya çıkması kaçınılmaz olacaktır.

E- Sonuç ve İstem

Davalı siyasi partiye, siyasi parti sicilimize kayıtlı olan Türkiye Komünist Partisinden ayırt edilmesine olanak verecek şekilde, parti adını ve kısaltılmış adını düzenleyen parti tüzüğü'nün 1. maddesinin 'Partinin adı Türkiye Komünist Partisi'dir. Kısaltılmış adı TKP'dir. Merkezi Ankara'dadır. Partinin amblemi sarı hatla çevrelenmiş yuvarlak mavi zemin üzerinde kırmızı orak çekiç, orak çekicin üstünde TKP yazısı ve altında sarı yıldızdır. Partinin marşı, 'TKP Marşıdır'.' hükmünü değiştirmesi suretiyle aykırılığın giderilmesinin sağlanması için 2820 sayılı Kanun'un 104. maddesi gereğince ihtar kararı verilmesi arz ve talep olunur.'

B- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 12.12.2012 günlü, C.02.0.CBS.0.01.02.04/1554 sayılı yazısı şöyledir:

'1- Giriş

Toplumcu Kurtuluş Partisi, 7.2.2012 tarihinde kurulmuş, 15.2.2012 tarihinde partinin adı ve kısaltılmış adı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Siyasi Parti Sicilinin 54. sırasına kayıtlı parti (Türkiye Komünist Partisi) ile aynı ismi almıştır. Parti tüzüğü'nün 1. maddesi 'Partinin adı Türkiye Komünist Partisi'dir. Kısaltılmış adı TKP'dir. Merkezi Ankara'dadır. Partinin amblemi sarı hatla çevrelenmiş yuvarlak mavi zemin üstünde kırmızı orak çekiç, orak çekicinin üstünde TKP yazısı ve altında sarı yıldızdır. Partinin marşı, 'TKP Marşıdır'.' şeklinde değişikliği yapılmıştır.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. maddesinin birinci fıkrası, 'Anayasa Mahkemesince temelli kapatılan veya siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri başka bir siyasi partice kullanılmayacağı gibi, daha önce kurulmuş Türk devletlerine ait topluma mal olmuş bayrak, amblem ve flamalar da siyasi partilerce kullanılmaz...' buyurucu hükmünü taşımaktadır.

Davalı partinin adı, kısaltılmış adı ve amblemini değiştirmemesi halinde, ileride giderilmesi mümkün olmayan aksaklıkların yaşanması, hatta hukuki veya demokratik olmayan sonuçların ortaya çıkması olası olduğundan düzeltilmesi için yapılan yazışmaların sonuçsuz kalması üzerine de ihtar başvurusunda bulunulmuştu.

Bu süreç içerisinde Toplumcu Kurtuluş Partisi adını 'TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ 1920' kısa adını da 'TKP 1920' olarak değiştirildiğine ve parti logosuna ise '1920' ibaresinin eklenmesine ilişkin Kurucular Kurulu kararını 16.4.2012 tarih ve 14 sayılı yazıları ile Başsavcılığımıza bildirilmiş ve bu değişiklik 19.4.2012 gün ve 745 sayılı yazımız ile de Başkanlığınıza gönderilmişti.

2- Sonuç ve İstem

İhtar isteminde bulunulan siyasi parti yukarıda anlatıldığı şekilde parti adı, kısa ad ve parti ambleminde bir kısım eklemeler yapmışsa da; Siyasi Parti Sicilinde kayıtlı olan Türkiye Komünist Partisinden ayırt edilmesine olanak sağlayacak ölçüde değişiklikler gerçekleştirilmediği, yanlış ve yanlış anlamalara imkân verecek şekilde özünü koruduğu değerlendirildiğinden 2820 sayılı Kanun'un 104. maddesi uyarınca ihtar kararı verilmesi talep olunur.'

III- PARTİNİN SAVUNMASI

Aleyhine ihtar isteminde bulunulan Parti'nin 23.10.2012 günlü, 2012/1 sayılı savunması şöyledir:

'Konu: Davaya ilişkin beyanlarımızı içerir dilekçedir.

Açıklamalar:

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının ihtar istemi üzerine partimiz aleyhinde iş bu davanın açıldığını öğrenmiş bulunuyoruz. Mahkemenizin 20 Eylül 2012 günlü oturumunda alınan ve tebliğ olunan ara kararda, 30 günlük süre içerisinde davaya ilişkin beyanda bulunmamız istenmiştir. Bu istem uyarınca süresi içerisinde partimiz adına beyanda bulunmaktayız.

2- Partimiz 2012 yılının Şubat ayı içerisinde yasal kuruluşunu tamamlayarak tüzel kişilik kazandıktan hemen sonra 15.2.2012 günü alınan Kurucular Kurulu kararı ile 'kısmi tüzük

değişikliğine' gitmiştir. Söz konusu kararla kuruluştaki 'Toplumcu Kurtuluş Partisi' olan parti adı 'Türkiye Komünist Partisi', kısa adı da 'TKP' olarak değiştirilmiştir.

3- Değişikliği takip eden haftalarda Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca, siyasi partiler kütüğüne kayıtlı 'aynı isimli bir başka parti bulunduğu gerekçesiyle' 30 gün içerisinde parti adının ve kısa adının değiştirilmesi istenmiştir. Aksi durumda 2820 sayılı Kanun uyarınca Anayasa Mahkemesine ihtar istemli başvuruda bulunulacağı belirtilmiştir. Söz konusu dönemde parti kurucularınca yapılan değerlendirmede o aşamada partimizin isminin değişmesine gerek olmadığı kararlaştırılmıştır. Ne var ki kısa bir süre sonra (15.4.2012 günü) düzenlenen Kurucular Kurulu toplantısında yapılan hukuki ve siyasi değerlendirmeler neticesinde yeni bir karar alınmıştır. Buna göre parti adının 'TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ 1920' kısa adının 'TKP 1920' olması; ayrıca logoda da mavi zemin üzerinde orak çekiç ve içerisinde 'TKP' ve '1920' ibarelerinin yer alması kararlaştırılmıştır. Tüzük değişikliği süresi içerisinde ilgili kurumlara bildirilmiştir.

4- Bu değişikliğin üzerinden altı ayı aşkın bir zaman geçmiş olup, partimiz Türkiye Komünist Partisi 1920 (TKP 1920) olan adını valilikler, vergi daireleri, noterler, telekomünikasyon firmaları ve bankalar gibi kamu ve özel kurumlarda ve siyasi hayatın gerektirdiği bütün alanlarda sorunsuzca kullanmaktadır. Nisan ayı içerisinde yapılan isim değişikliğinden bu yana ne idari olarak ne de siyasi olarak herhangi bir karışıklık da meydana gelmiş değildir.

5- Öte yandan partimiz, TKP 1920 adını aldıktan sonra yapılan isim değişikliği nedeniyle herhangi bir ihtar da almış değildir. Dolayısıyla isim değişikliğinde bir hukuka ve yasaya aykırılık hali olmadığının açık olmasına karşın, partimizin bu davaya bağlı tutulması hukuken de açıkça çelişkilidir. Zira davanın açılmasına sebep olan ihtar da 'Türkiye Komünist Partisi' uzun adının ve 'TKP' kısa adının değiştirilmesi istenmiştir. Ortadaki tek sorun söz konusu değişikliğin Başsavcılığın vermiş olduğu 30 günlük süre geçtikten kısa bir süre sonra gerçekleştirilmesidir. Ancak ne Anayasa'da ne de Siyasi Partiler Kanunu'nda ihtar süresi sonrasında yapılan işlemin geçersiz olacağına ilişkin bir hüküm bulunmadığı açık olduğuna göre ortada bugün için davaya konu edilebilecek bir durum mevcut değildir.

6- Bu haliyle huzurdaki davanın KONUSUZ kaldığı açıktır. Zira ihtar isteminin yegane dayanağı isim aynılığıdır. Partimizce yapılan değişiklik sonucunda parti adı ve kısa adı açıkça değişmiştir. Logosu ise hem renk hem biçim hem de siyasi anlam olarak baştan beri farklıdır. Dahası '1920' ekiyle birlikte içerik olarak daha da farklılaşmıştır. Kısacası 15.4.2012 tarihinden itibaren iddia olunan yasaya aykırılık halinin kalktığı ortadadır. Bu suretle konusuz kalmış olan isteminin reddini talep ederiz.

Sonuç ve İstem:

Yukarıda açıkladığımız gerekçeler ve mahkemenizin re'sen de değerlendirebileceği sair hukuki gereklilikler ışığında, KONUSUZ kaldığı açık olan huzurdaki davanın reddini talep ederiz.'

IV- İNCELEME

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının ihtar başvurusu ile ekleri, Parti'nin savunması, Raportör Selim ERDEM tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, ilgili Anayasa ve yasa kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer belgeler okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, Toplumcu Kurtuluş Partisi'nce 15.2.2012 tarihinde yapılan tüzük değişikliği ile belirlenen parti adının ve kısaltılmış adının siyasi parti siciline kayıtlı bulunan başka bir parti ile aynı olduğunu, Parti'ye aynı ismi taşıyan başka bir partiden ayırt edilmesine imkân verecek biçimde parti adını ve kısaltılmış adını değiştirmesi için yazı yazılmasına rağmen bu ad ve kısaltılmış adın değiştirilmediğini belirterek ihtar kararı verilmesi isteminde bulunduğu görülmüştür.

Parti, ihtar isteminden sonra Kurucular Kurulu'nun 15.4.2012 günlü kararı ile '*Türkiye Komünist Partisi*' olan adını '*Türkiye Komünist Partisi 1920*', kısaltılmış adını ise '*TKP 1920*' olarak değiştirmiş ve parti logosuna da '*1920*' ibaresini eklemiştir.

Başsavcılık ek mütalaasında, ihtar isteminde bulunulan Parti'nin parti adı, kısaltılmış adı ve parti ambleminde yapmış olduğu değişikliklerin, siyasi parti siciline kayıtlı olan Türkiye Komünist Partisi'nden ayırt edilmesine olanak sağlayacak ölçüde gerçekleştirilmediğini, yanlış ve yanlış anlamalara imkân verecek şekilde özünü koruduğunu belirterek ihtar kararı verilmesi istemini yinelemiştir.

2820 sayılı Kanun'un 96. maddesinin birinci fıkrasında, Anayasa Mahkemesince temelli kapatılan veya siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimlerinin, amblemlerinin, rumuzlarının, rozetlerinin ve benzeri işaretlerinin başka bir siyasi partice kullanılamayacağı hükmü yer almıştır. Bu şekilde, siyasi parti siciline kayıtlı olan parti isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri koruma altına alınmış olup, bunların başka bir parti tarafından kullanılması açıkça yasaklanmıştır.

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 26. maddesi ile 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 94. maddesinde de oy pusulalarında, seçime katılan siyasi partilerin özel işaretleri, kısaltılmış isimleri ve tam yazı halinde isimlerinin bulunacağı belirtilmektedir.

Bir partinin kullanacağı isim, amblem veya işaretlerin başka bir parti izlenimi vermemesi, yanlış veya yanlış anlamaya sebep olmaması gerekir. Siyasi partilerin isim, amblem ve işaretleri açık olmalı ve kişiler için o siyasi partinin başka bir siyasi parti ile karıştırılmasına yol açmamalıdır. Bir siyasi partinin daha önce kurulmuş olan ve siyasi parti siciline kayıtlı bulunan bir başka partinin adını ve kısaltılmış adını aynen veya sonuna bir rakam eklemek suretiyle kullanmasının, o partinin diğer partiyle karıştırılması ve o partiden ayırt edilememesi sonucunu doğuracağı açıktır.

Siyasi partiler tarafından Anayasa Mahkemesine sunulmuş olan parti sicil dosyalarının incelenmesi sonucunda, aleyhine ihtar isteminde bulunulan Parti'nin 15.2.2012 gününde gerçekleştirdiği tüzük değişikliği ile kullanmaya başladığı parti adının ve kısaltılmış adının, 16.8.1993 gününde kurulan Türkiye Komünist Partisi'ne ait olduğu ve halen de siyasi partiler siciline kayıtlı olarak bu Parti tarafından kullanıldığı anlaşılmaktadır. Parti'nin uyarılması üzerine gerçekleştirdiği 15.4.2012 günlü tüzük değişikliği ile parti ad ve kısaltılmış adına '*1920*' rakamını eklemek suretiyle belirlediği ad ve kısaltılmış adın da belirtilen siyasi parti ile açıkça ayırt edilmesine imkân sağlamadığı, karışıklığa ve yanlış anlamaya neden olacağı sonucuna varılmıştır.

2820 sayılı Kanun'un 104. maddesinde, bir siyasi partinin bu Kanun'un 101. maddesi dışında kalan emredici hükümleriyle diğer kanunların siyasi partilerle ilgili emredici hükümlerine aykırılık halinde bulunması sebebiyle o parti aleyhine Anayasa Mahkemesine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca resen yazı ile başvurulacağı, Anayasa Mahkemesinin söz

konusu hükümlere aykırılık görmesi durumunda bu aykırılığın giderilmesi için ilgili siyasi parti hakkında ihtar kararı vereceği öngörülmektedir.

Buna göre, 2820 sayılı Kanun'un 96. maddesinde yer alan emredici hükümlere aykırı olarak, daha önce kurulmuş olan ve siyasi parti siciline kayıtlı bulunan bir başka parti ile karışacak, o parti ile ayırt edilmesine imkân tanımayacak şekilde ad ve kısaltılmış ad kullanan ve uyarılmasına rağmen bu durumu düzeltmeyerek, tüzük değişikliği ile '*Türkiye Komünist Partisi 1920*' ismini kullanan Toplumcu Kurtuluş Partisi'ne ihtarla bulunulması gerekir.

Bu görüşe Engin YILDIRIM katılmamıştır.

V- SONUÇ

Siyasi parti siciline kayıtlı bulunan bir başka siyasi partinin adını ve kısaltılmış adını kullanarak 22.4.1983 günlü, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. maddesine aykırı hareket eden Toplumcu Kurtuluş Partisi'ne, bu aykırılığı gidermesi için aynı Kanun'un 104. maddesi gereğince İHTARDA BULUNULMASINA, Engin YILDIRIM'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA, 10.1.2013 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili
Haşim KILIÇ	Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN
Üye	Üye	Üye
Fulya KANTARCIOĞLU	Mehmet ERTEN	Serdar ÖZGÜLDÜR
Üye	Üye	Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Zehra Ayla PERKTAŞ	Recep KÖMÜRCÜ
Üye	Üye	Üye
Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM	Nuri NECİPOĞLU
Üye	Üye	Üye
Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI	Erdal TERCAN
Üye	Üye	Üye
Muammer TOPAL	Zühtü ARSLAN	

KARŞIOY GEREKÇESİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı başvuru dilekçesinde, Toplumcu Kurtuluş Partisinin tüzük değişikliği ile sicile kayıtlı başka bir partinin adını (Türkiye Komünist Partisi) ve kısaltılmış adını (TKP) kullanmasının 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. maddesine aykırılığı iddiasıyla, adı geçen parti hakkında ihtar kararı verilmesi talebinde bulunmuştur.

İhtar isteminden sonra, parti kurucular kurulu parti adının ve logosunun değiştirilmesine karar vermiş ve parti adına, kısaltılmış adına ve logosuna '1920' rakamını ilave ederek, partinin adını 'Türkiye Komünist Partisi 1920', kısaltılmış adını da 'TKP 1920'olarak değiştirmiştir.

Bunun üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının hazırladığı ek mütalaada, partinin ad, kısa ad ve ambleminde bir kısım eklemeler yaptığı, bu eklemelerin partinin siyasi partiler siciline kayıtlı olan Türkiye Komünist Partisinden ayrıt edilmesine olanak sağlayacak ölçüde gerçekleştirilmediği değerlendirilmesinde bulunulmuştur.

Siyasi Partiler Kanunu'nun 96. maddesinde "veya siyasi parti siciline kayıtlı bulunan siyasi partilerin isimleri, amblemleri, rumuzları, rozetleri ve benzeri işaretleri başka bir siyasi partice kullanılmayacağı" düzenlemesi yer almaktadır. Önümüzdeki olayda parti adı, kısaltması ve logosu açısından yeteri kadar farklılık mevcuttur. Türkiye Komünist Partisi (TKP) ile Türkiye Komünist Partisi 1920 (TKP 1920) iki ayrı siyasi partidir. '1920' rakamını adına ekleyen parti tarihsel bir duruma atıf yaparak kendisi ile diğer parti arasındaki farklılığı vurgulamaktadır. Kaldı ki, 'Türkiye' ve 'Partisi' kavramları yaygın olarak parti adlarında kullanılmaktadır. 'Komünist' kavramı ise bir siyasi ideolojiyi ve onu benimseyenleri ifade etmekte olup, tek bir partinin bunu kullanma tekeline sahip olduğunu söylemek de mümkün değildir

Ülkemizde kurulu bulunan bazı siyasi partilerin adları ve kısaltmaları birbirleriyle benzerlik taşımaktadır. Örneğin, Güçlenen Türkiye Partisi (GÜTÜP) ile Güçlü Türkiye Partisinin (GTP) isimleri ve kısaltmaları da benzerlik taşımasına rağmen bu sorun yaratmamıştır. Sırf isim ve kısaltma benzerliğinden dolayı Anayasanın tanıdığı en temel haklardan olan siyasi parti kurma ve siyasi faaliyette bulunma hakkı engellenmemelidir.

İhtar istemi isim aynılığından kaynaklanmış, partinin yaptığı isim değişikliği ile de kanuna aykırı olan durum giderilmiştir. Ayrıca, TKP 1920 partisinin amblemi de TKP'ninkinden renk ve tasarım yönlerinden farklılıklar göstermektedir. Seçmenler çeşitli nedenlerle parti adlarını, kısaltmalarını ve amblemlerini karıştırabilir. Sırf buna dayanarak bir siyasi partiye ihtar verilmesi, demokratik yaşamın vazgeçilmez unsuru olan bu kurumların demokratik toplum düzeninin sağlanması ve sürdürülmesinde gerekli olan işlevlerini yerine getirmelerine zarar verecektir.

Sonuç olarak, Anayasanın 68. maddesine aykırı olduğu düşüncesiyle Türkiye Komünist Partisi 1920'ye (Toplumcu Kurtuluş Partisine) yönelik ihtar isteminin reddinin gerektiği kanaatine varılmıştır.

Üye

Engin
YILDIRIM